

Regeringen
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven (SOU 2021:11)

Dnr U2021/01369

Skolverket har ombetts att yttra sig över slutbetänkandet *Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning* (SOU 2021:11).

Yttrandet behandlar endast de delar av slutbetänkandet som Skolverket har synpunkter på eller invändningar emot.

Sammanfattning

Skolverket konstaterar att utredningen har lämnat flera förslag i angelägna frågor och instämmer i att mer behöver göras för att stärka skolans förmåga att ge fler elever möjligheter att nå kunskapskraven och därmed även fler möjligheter att klara framtida studier och arbetsliv.

Skolverket tillstyrker också de flesta av förslagen och instämmer i de flesta av utredningens bedömningar. Det finns dock några förslag och bedömningar som Skolverket avstyrker, trots att det gäller problemområden där även Skolverket anser att insatser behövs. I några fall motiveras detta med att förslagen bör hanteras på andra sätt eller med att ytterligare översyner behövs. Skolverket bedömer endast de förslag som rör den egna myndigheten, men välkomnar generellt samarbete med andra myndigheter.

Skolverket tillstyrker och instämmer i övrigt de förslag och bedömningar som inte kommenteras när det till exempel gäller förslag om utvecklad kompetens för ett aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning.

Nedan följer en sammanfattning av Skolverkets ställningstaganden:

Skolverket tillstyrker förslaget:

- att det för elevhälsan ska finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare med betoning på att en strävan ska vara att de som anställs som specialpedagog eller speciallärare ska ha en sådan examen.
- om förbättrade möjligheter för vidareutbildning till specialpedagog och speciallärare, men tar inte ställning till den del av förslaget som berör Statens institutionsstyrelse.
- om kunskapssammanställningar och instämmer i behovet av sådana men menar att utformningen av sammanställningarna bör överlåtas åt expertmyndigheterna. Myndigheten delar inte utredningens bedömning att stödet enbart ska baseras på en viss typ av forskningsresultat. Detta ligger inte i linje med myndighetens uttolkning av skollagens formulering om att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
- om obligatorisk redovisning av tillgång till personal inom elevhälsan inklusive de delar i detta förslag som handlar om redovisning av tillgång till skolkuratorer, men anser att specialpedagogers och speciallärares hela tjänst ska redovisas.
- om en förtydligad reglering av elevhälsans uppdrag för att tydliggöra behovet av, och på så sätt säkerställa tillgången till, elevhälsa.
- om en garanti för tidiga stödinsatser i grundsärskolan, men anser att regleringen i skollagen behöver ses över för att säkerställa att syftet med förslaget uppnås och att elevperspektivet beaktas.
- om stöd till huvudmän vid implementering och lyfter vikten av att det är centralt att visa hur arbetet med bedömningsstöd kan bidra till utveckling av själva undervisningen.
- om stöd för bedömning i ämnen och ämnesområden och lyfter vikten av att skolor skapar förutsättningar för deltagande i utbildningsinsatserna.
- att utveckla kompetensutvecklingsinsatser med kommentaren att även andra insatser utöver moduler kan vara av vikt.
- om kompetensutveckling för elevassistenter och lyfter vikten av att kompetensutvecklingsinsatser med fördel kan omfatta all skolpersonal för ett gemensamt kollegialt lärande där elevassistenter inkluderas.
- om ny timplan för ämnen i grundsärskolan under förutsättning att beslut tas om att fördela undervisningstid i grundskolan.
- om möjlighet att läsa moderna språk i grundsärskolan, men vänder sig mot att termen språkval används i detta sammanhang.
- om utökad undervisningstid i ämnesområden.
- om att ersätta befintliga benämningar på skolformerna grundsärskola, gymnasiesärskola och komvux som särskild utbildning på grundläggande respektive gymnasial nivå, men bedömer att frågan behöver utredas vidare och att andra namn för skolformerna behöver övervägas.

- om överklagande av beslut att inte flyttas till en högre årskurs eller gå om en årskurs och anser att det är lämpligt med en sammanslagning av två bestämmelser och två begrepp.
- om ikraftträdande i de delar som inte rör förslag till ändringar av namn på grundskolan, gymnasieskolan och komvux som särskild utbildning på grundläggande respektive gymnasial nivå.
- Skolverket instämmer i bedömningen av förslagets betydelse för sekretess- och dataskyddslagstiftningen och framhåller att skolhuvudmännen redan idag rapporterar uppgifterna.
- Skolverket instämmer i att de obligatoriska bedömningsstöden i årskurs 1 behöver ses över men framhåller att det ur ett bedömningsperspektiv finns särskilda svårigheter i att identifiera exakta nivåer i årskurs 1 i grundskolan.

Skolverket avstyrker förslaget:

- om att myndigheten ska ges i uppdrag att följa utbildningsbakgrund bland kuratorer inom elevhälsan med hänvisning till Skolverkets oberoende som statistikansvarig myndighet, samt att myndigheten redan överväger att utveckla insamling och redovisning av bland annat den aktuella personalkategorin.
- om en numerär reglering av en acceptabel lägstanivå för tillgång till elevhälsa. Detta riskerar att elevhälsan dimensioneras efter elevers antal istället för efter elevers och skolors behov.
- om att reducerad undervisningstid blir ny stödform på individuella program i gymnasieskolan då det riskerar att inte bli en sistahandsåtgärd.
- om att det befintliga regelverket om könsuppdelad undervisning är tillräckligt då Skolverket bedömer att regelverket är otydligt och svårtillämpat och behöver ses över.
- om ikraftträdande den 1 juli 2022 när det gäller förslag till ändringar av namn på grundskolan, gymnasieskolan och komvux som särskild utbildning på grundläggande respektive gymnasial nivå. Detta bör senareläggas med tanke på att tiden blir för kort för att myndigheten ska kunna göra erforderliga ändringar.
- Skolverket instämmer inte i utredningens bedömning att myndigheten bör säkerställa att hälso- och sjukvårdslagstiftningen om styrning och ledning av elevhälsans medicinska insatser ska beröras inom rektorsprogrammet och i skolchefsutbildningen. Detta behövs inte då utbildningarna ska utgå från de lagar och regler som gäller för skolväsendet.
- Skolverket avstår från att ta ställning till utredningens förslag om hur satsningarna ska finansieras.

Skolverkets synpunkter

Yttrandet följer dispositionen i slutbetänkandet. Skolverket bedömer endast de förslag som rör den egna myndigheten, men välkomnar generellt samarbete med andra myndigheter.

Avsnitt 1 Författningsförslag

Skolverket saknar förslag till ändringar i relevanta läroplaner, se förordningen (SKOLFS 2010:255) om läroplan för grundsärskolan och förordningen (SKOLFS 2011:44) om läroplan för gymnasieskolan.

Utredningens förslag till ändringar av 3 kap. 4 b § skollagen (2010:800) innebär att det för elever i ”anpassade grundskolan” och för elever som läser enligt ”anpassade grundskolans” kursplaner på *höstterminen* sista året på lågstadiet, ska genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 §. Enligt Skolverkets bedömning behöver förslaget ändras, i överensstämmelse med vad som gäller för övriga skolformer enligt gällande lydelse av paragrafen och i övrigt utifrån syftet med bestämmelsen, så att uppföljningen rätteligen genomförs *i slutet* av lågstadiet och att resultatet av uppföljningen överförs till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Utredningens förslag till ändringar av 11 kap. 6 § skollagen tar upp möjligheten att läsa moderna språk. Skolverket anser att paragrafens sista stycke behöver ändras, då termen språkval används för att beteckna den obligatoriska tid för språkstudier som finns avsatt i timplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan. Skolverket föreslår därför att termen språkval ska utgå och att det istället ska anges att moderna språk får anordnas inom ramen för skolans val eller inom den fördelningsbara undervisningstiden. Skolverket bedömer vidare att det kan finnas anledning att se över förslagen i 11 kap. 6 § skollagen och 10 kap. 10 § skolförordningen (2011:185), så att det inte råder några oklarheter i fråga om skyldigheten att erbjuda moderna språk i grundsärskolan, samt eventuella dubbelregleringar i fråga om innehållet i den fördelningsbara undervisningstiden.

Skolverket anser att 4 kap. 4 § andra stycket skolförordningen behöver ändras som en följd av utredningens förslag. Istället för en hänvisning till 5-7 §§ behöver paragrafen hänvisa till nya 7 kap. 11 c § skollagen samt 6 och 7 §§ i skolförordningen.

Skolverket saknar förslag till ändringar av 6 kap. 17 § skolförordningen, på så sätt att det av avgångsintyget ska framgå om det fattats beslut om att en elev ska gå om en årskurs.

Skolverket anser att ändringen av 4 kap. 22 § första stycket gymnasieförordningen (2010:2039) behöver ses över då den fortsatt hänvisar till huvudmannens beslut om undervisningstid för individuella program i

gymnasiesärskolan. Enligt förslaget ska det i fortsättningen vara rektor som beslutar om det enligt paragrafens andra stycke.

Avsnitt 6.4.1 Krav på specialpedagog eller speciallärare i elevhälsan

Skolverket tillstyrker förslaget att det för elevhälsans specialpedagogiska insatser ska finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare med reservation för de förtydliganden som beskrivs nedan.

Skolverket delar utredningens uppfattning att kompetensen behöver stärkas och specificeras mot bakgrund av hur viktig den specialpedagogiska kompetensen är för kvalitet och likvärdighet i utförandet av specialpedagogiska insatser. Skolverket ser positivt på att den eller de personer som företräder den specialpedagogiska kompetensen inom elevhälsan bör tjänstgöra som specialpedagog eller speciallärare. Syftet är att stärka arbetet med specialpedagogiska insatser i nära samarbete med lärare och skolans övriga personal för att främja elevernas hälsa och lärande i utveckling mot utbildningens mål.

Skolverket betonar att en strävan ska vara att de som anställs som specialpedagog eller speciallärare ska ha en sådan examen.

Avsnitt 6.4.2 Förbättrade möjligheter till vidareutbildning till specialpedagog och speciallärare

Skolverket tillstyrker utredningens förslag i den delen som handlar om förstärkning av statsbidraget. När det gäller den del av förslaget som berör Statens institutionsstyrelse (SiS) avstår Skolverket från att ta ställning till förslaget, då detta i första hand är en fråga mellan regeringen och SiS.

Avsnitt 6.4.3 Följa utvecklingsbakgrund bland kuratorer inom elevhälsan

Skolverket avstyrker förslaget om att myndigheten ska ges i uppdrag att följa utvecklingen av utbildningsbakgrund bland personer som arbetar som kuratorer i skolväsendet genom att tillgängliggöra statistik över skolkuratorers utbildningsbakgrund med följande kommentarer.

Myndigheten instämmer i att det kan vara relevant att följa upp skolkuratorers utbildningsbakgrund. Skolverket överväger redan, bland annat med anledning av detta förslag och förslag från andra utredningar, möjligheten att utveckla insamling och redovisning av olika personalkategorier som är verksamma inom utbildning i skollagsreglerad verksamhet. Myndigheten ser att detta är en fråga som behöver analyseras och övervägas i relation till annan statistikinsamling och redovisning. Skolverket vill i sammanhanget hänvisa till att myndigheten tillstyrker 7.6 *Förslag om obligatorisk redovisning av tillgång till personal inom*

elevhälsan som innehåller förslag om redovisning av bland annat tillgång till skolkuratorer. Grunden till att myndigheten trots detta avstyrker förslaget är betydelsen av det oberoende som Skolverket och de andra statistikansvariga myndigheterna har, vilket innebär ansvar för att självständigt besluta om till exempel innehållet i, och offentliggörandet av, officiell statistik.

Avsnitt 6.5.3 Bättre kunskap om vårdgivaransvaret

Skolverket instämmer inte i utredningens bedömning att myndigheten bör säkerställa att hälso- och sjukvårdslagstiftningen om styrning och ledning av elevhälsans medicinska insatser ska beröras i rektorsprogrammet eller skolchefsutbildningen. Både rektorsprogrammet och skolchefsutbildningen har, precis som utredningen belyser, ett brett syfte och en målbeskrivning som idag ger utrymme för att utbilda i elevhälsoperspektivet.

Myndigheten anser visserligen att det är viktigt att hälso- och sjukvårdslagstiftningen om styrning och ledning av elevhälsans medicinska ansvar berörs i rektorsprogrammet men att det är svårt att säkerställa detta. Den statliga befattningsutbildningen för rektorer är förordningsstyrd.¹ Skolverket ska i samband med beställning ange de mål som ska gälla för utbildningen, vilka formulerats i ett måldokument (dnr 2019:01253). Det nya måldokumentet, som gäller fr.o.m. 2021-07-01 förtydligar ett perspektiv där barn och elevers välmående ska vara ett centralt mål för all utbildning. I linje med betänkandet ser myndigheten därför inte att elevhälsoperspektivet ytterligare behöver förtydligas i rektorsprogrammet. Rektorsprogrammet är en generell befattningsutbildning för rektorer och utbildningen ska utgå från de lagar och regler som gäller för skolväsendet. I kursen Skoljuridik och myndighetsutövning behandlas därför rimligen hälso- och sjukvårdslagstiftningen om styrning och ledning av elevhälsans medicinska ansvar. Skolverket ska i utvärderingen av rektorsprogrammet utgå från måluppfyllelsen när det gäller måldokumentets innehåll och målsättning.

Avsnitt 6.6.1 Kunskapssammanställningar om elevhälsa och stöd

Skolverket instämmer i behovet av kunskapssammanställningar om elevhälsa och stöd, samt att Skolverket i samarbete med övriga föreslagna myndigheter bör ta fram sådana, men menar att utformningen av sammanställningarna bör överlåtas åt expertmyndigheterna. Skolverket anser dock att det inte är lämpligt att ta fram sådana kunskapssammanställningar som föreslås, med tanke på de avgränsningar i kunskapsgrund som anges samt hur sammanställningarna konkret förväntas bidra till verksamheten.

¹ Förordningen (2011:183) om befattningsutbildning och fortbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem.

Enligt Skolverket signalerar förslagen att det i första hand är kunskapsbidrag från effektstudier som ska vägleda målgrupperna i deras beslut. Att enbart basera stödet på en viss typ av forskningsresultat ligger inte i linje med skolmyndigheternas uttolkning av skollagens formulering om att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.² Skolverket efterfrågar dessutom ett vidare perspektiv på vad kunskapssammanställningarna ska stärka och ett mer professionsstärkande perspektiv där de professionella ses som aktörer snarare än konsumenter och genomförare av färdiga insatser.

Skolverket instämmer i den lokala kontextens betydelse samt vikten av att forskningsinsamlingar inte ses som manualer. Den sammantagna bilden är dock att detta inte speglas i tillräckligt hög grad i utredningens förslag.

Avsnitt 7.6 Förslag om obligatorisk redovisning av tillgång till personal inom elevhälsan

Skolverket tillstyrker förslaget med reservation för de tillägg och förtydliganden som beskrivs nedan.

Skolverket vill framhålla att förordningen om uppgiftsskyldighet för huvudmän inom skolväsendet redan idag ger Skolverket utrymme att meddela föreskrifter om vilka uppgifter som en huvudman för utbildning ska lämna till Skolverket för uppföljning och utvärdering. Myndigheten vill precis som i avsnitt 6.4.3 lyfta fram betydelsen av det oberoende som Skolverket och de andra statistikansvariga myndigheterna har, vilket innebär ansvar för att självständigt besluta om t.ex. innehållet och offentliggörandet av officiell statistik.

Utredningen konstaterar att jämförelser, uppföljning och analys försvåras eftersom det i dag saknas nationell statistik över tillgång till personal inom elevhälsan. Skolverket håller med om detta och bedömer att den nationella statistiken kommer att underlätta huvudmäns och skolenheters analys av hur elevhälsoresurserna ska dimensioneras och fördelas i syfte att nå de nationella målen. Skolverket vill i detta sammanhang betona att insamlad statistik kan publiceras på riksnivå även i dagsläget.³

Utredningen föreslår i avsnitt 6.4.1 att det ska finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare för elevhälsans specialpedagogiska insatser eftersom den i kartläggningen av stöd- och elevhälsoområdet har sett att den specialpedagogiska kompetensen inom elevhälsan behöver stärkas. Utredningen bedömer dock sedan

² <https://www.skolverket.se/publikationsserier/forskning-for-skolan/2020/att-stalla-fragor-och-soka-svar?id=7117>

³ Efter den 1 juli 2021 kommer Skolverket även kunna redovisa statistik på skolenhetsnivå utifrån tillfälliga ändringar i sekretesslagstiftningen som har gjorts i syfte att kunna offentliggöra statistik och information om Sveriges skolor. De tillfälliga ändringarna ska börja gälla den 1 juli 2021 och upphöra att gälla den 1 juli 2023, i samband med att permanent lagstiftning på området planeras komma på plats.

i avsnitt 7.6 att det inte bör krävas någon ytterligare redovisning av specialpedagogisk kompetens utöver de uppgifter om speciallärare och specialpedagoger som i dag samlas in inom ramen för redovisning av pedagogisk personal. Utredningen anser att en ökad uppgiftslämnarbörda för huvudmännen därmed undviks. Skolverket delar uppfattningen att den specialpedagogiska kompetensen inom elevhälsan behöver stärkas genom tillgång till specialpedagog eller speciallärare för de specialpedagogiska insatserna. Skolverket anser därför också att det är av stor vikt att synliggöra speciallärares och specialpedagogers arbete inom elevhälsan genom att även samla in och redovisa dessa uppgifter. Till skillnad från utredningen tror myndigheten att uppgiftslämnarbördan blir större om huvudmännen även fortsättningsvis endast ska rapportera den pedagogiska delen av speciallärares och specialpedagogers tjänster. Skolverket anser att rapporteringen bör bli enklare för huvudmän om de, i likhet med hur övrig personals tjänstgöring i arbete med elever rapporteras, kan redovisa hela den tjänst som en specialpedagog eller speciallärare har.

Skolverket vill även förtydliga att insamlingen av uppgifter om pedagogisk personal avser hela läsåret och inte endast höstterminen. Om uppgifterna om elevhälsopersonal ska överensstämma med mätperioden för insamlingen av pedagogisk personal så måste även dessa avse hela läsåret.

Avsnitt 7.7.2 En förtydligad reglering av elevhälsans uppdrag

Skolverket tillstyrker förslaget om att elevhälsans uppdrag ska förtydligas med följande kommentarer. I linje med betänkandet ser Skolverket att en förtydligad reglering av uppdraget ger större möjlighet att åstadkomma en mer likvärdig skola genom att detta skulle ge större möjligheter att både stödja och följa upp elevhälsoarbetet på ett bättre sätt. För att skolan ska vara likvärdig bör olika behov mötas av olika insatser vilket i sin tur kräver olika tillgång. Den nya skrivningen tydliggör även att elevhälsan inte bara finns för eleverna utan även för verksamheten.⁴

Grunden för ett framgångsrikt hälsofrämjande och förebyggande arbete är ett nära samarbete mellan lärare som ansvarar för undervisningen och de olika kompetenserna i elevhälsan. En utmaning för skolorna är att nyttja elevhälsan som en naturlig och aktiv samverkanspartner i planering, genomförande och uppföljning av undervisning snarare än som en funktion till vilken lärare överlämnar elever i svårigheter.⁵ Elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.⁶ Därmed får lärarna och arbetslaget stöd i arbetet med att

⁴ Skolverket: Yttrande över departementspromemorian Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet, dnr 2009:549.

⁵ Skolverket: Yttrande över Samling för skolan. Nationell strategi för kunskap och likvärdighet (SOU 2017:35), dnr 2017:725.

⁶ Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet, (prop. 2009/10:165).

anpassa den pedagogiska verksamheten efter elevernas behov och skapa förutsättningar för ett fortsatt lärande.⁷

Skolverket tolkar utredningen som att för att säkerställa tillgången till elevhälsa kan man istället för en lägsta numerär tillgång förtydliga uppdraget via en utökad reglering och instämmer i denna tolkning. Organiseringen av elevhälsan sker då av huvudmän och rektorer utifrån lokala behov och förutsättningar.

Vad gäller de nya regleringar som föreslås i skollagen vill Skolverket lyfta fram följande kommentarer (för tydlighetens skull uppdelad i de olika delarna i den föreslagna skollagstexten):

Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och organisationsnivå

Beskrivningen tydliggör att elevhälsoarbete är mer än bara på individnivå. Det kan också ge mer tyngd till förebyggande och hälsofrämjande arbete på grupp- och organisationsnivå. Det kan dock bli otydligt vad som avses med organisationsnivå, eftersom detta kan tolkas som huvudmän-, skol- eller arbetslagsnivå.

samt ske i samverkan med övrig personal på skolan

Samordning av elevhälsoarbetet för all personal är av yttersta vikt. Att övrig personal även omfattar lärare och rektor kan uppfattas som otydligt. Skolverket anser det vara motiverat att lyfta fram lärare då de har ett särskilt ansvar för att eleverna når kunskapskraven i ämnet. Rektors uppdrag regleras dock tydligt i 2 kap. skollagen. Skolverket ser därför hellre att regleringen förtydligas med att ”samverkan ska ske med lärare och övrig personal på skolan”.

Elevhälsan ska vidare bidra till skolans kvalitetsarbete

Detta är ett fundament för hälsofrämjande skolutveckling. Skolverket vill därför lyfta fram vikten av att elevhälsoarbetet ska vara en del av skolans och huvudmannens kvalitetsarbete. Begreppet ”bidra till” är därför för vagt.

Vid behov ska elevhälsan även samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten

Det är positivt att samverkan skrivs ut med dessa aktörer men samverkan behöver ske mer än vid behov. För att barn och unga i behov av stöd ska få detta stöd från flera verksamheter samordnat, behövs långsiktigt tvärprofessionellt samarbete. Det bygger på att det finns en gemensam målbild, samsyn och fastlagd struktur för arbetet. Detta är en erfarenhet från Skolverkets och Socialstyrelsens arbete med att stödja och följa utvecklingsarbeten inom ramen för regeringsuppdraget om Tidiga och samordnade insatser för barn och unga, TSI.⁸ Myndigheterna har

⁷ Skolverket: Yttrande över Utbildningsdepartementets promemoria Tid för undervisning lärares arbete med åtgärdsprogram Dnr 2013:592

⁸ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/organisera-tidigt-stod-och-extra-anpassningar/tidiga-och-samordnade-insatser-for-barn-och-unga>

konstaterat att det är viktigt att det förebyggande arbetet skrivs fram även för samverkan, som bör ske på alla nivåer, så väl strukturellt som operativt. Om det finns strukturer för samverkan underlättar detta samordningen av insatser kring enskilda barn och elever.

Avsnitt 7.7.3 En numerär reglering av en acceptabel lägstanivå för tillgång till elevhälsa

Skolverket avstyrker förslaget. I linje med resonemanget i betänkandet ser Skolverket att elevhälsan har en viktig roll i det lokala skolutvecklingsarbetet för att ge fler elever bättre möjligheter att utvecklas och nå kunskapskraven. Detta gäller hela verksamheten: från det mer övergripande systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå till kontinuerlig utveckling av lärmiljöerna utifrån elevernas behov i ett specifikt klassrum. I detta arbete är tillgången till elevhälsans kompetenser av avgörande betydelse, så som utredningen skriver. Det måste finnas tillgång till personal inom elevhälsan i den utsträckning som krävs för att skolan ska kunna ge de insatser som behövs. Personalen inom elevhälsan ska dessutom ha den utbildning som krävs för detta. Men att numerärt reglera tillgången till elevhälsans kompetenser via elevantalet är riskfyllt, vilket utredningen beskriver tydligt. Skolverket avstyrker därför förslaget utifrån utredningens analys och med nedanstående tillägg.

För att erbjuda en likvärdig skola ser Skolverket att huvudman och rektor behöver utgå från de lokala behoven och förutsättningarna, exempelvis elevers behov, tillgång till behöriga lärare, organisation, samordning, socioekonomisk utsatthet och hälsa. Det innebär att huvudmannens och rektorns kartläggning och analys av behoven är av avgörande betydelse för tillgången till elevhälsa. Detta ska göras inom det systematiska kvalitetsarbetet och regleras ytterligare i förslaget om förtydligandet av regleringen av elevhälsans uppdrag (7.7.2), vilket Skolverket bedömer är en bättre väg framåt för att åstadkomma en mer likvärdig skola.

Organisering för samverkan såväl internt som externt spelar också roll. Förutom tillgång till personalresurser i skolan är även strukturer för samverkan med andra verksamheter såsom hälso- och sjukvård och socialtjänst av stor betydelse. Detta ser väldigt olika ut i landet och påverkar ansvarsgränser. Inom hälso- och sjukvården finns exempel på att vårdcentraler förstärker sin verksamhet med barnpsykologer. Organisering av arbete med tidiga samordnade insatser påverkar därmed ansvars- och rollfördelning.

Utifrån organisering av lokala resurser och resurstilldelning kan utrymme ges för bästa möjliga utveckling. I likhet med utredningen ser Skolverket att den lägsta nivån riskerar att tolkas som ett normerande tak, vilket endast baseras på elevantal istället för elevers behov, vilket kan urholka skolans kompensatoriska uppdrag. För att skolan ska vara likvärdig bör olika behov mötas av olika insatser vilket i sin tur kräver olika tillgång. Skolverket anser därför att tillgången till elevhälsopersonal måste få variera mellan skolor.

Skolverket ställer sig därmed bakom utredningens förslag om att säkerställa tillgång till elevhälsa via en förtydligad reglering av uppdraget istället för en numerär reglering av en acceptabel lägsta nivå för tillgång. Ansvaret för att organisera elevhälsan ligger då hos huvudmän och rektorer utifrån lokala behov och förutsättningar (förslag 7.7.3).

För att följa utvecklingen kan myndigheten även i linje med utredningen se behov av en redovisning av tillgång till personal inom elevhälsan (förslag 7.6).

Avsnitt 8.5.1 En garanti för tidiga stödinsatser ska införas i grundskolan

Skolverket tillstyrker införandet av en garanti för tidiga stödinsatser i grundskolan. Skolverket ser dock stora problem med skollagens nuvarande utformning eftersom regleringen om indikation genom bedömningsstöd riskerar att inte fånga upp alla de elever som garantin avser. Enligt Skolverket finns det särskilda svårigheter att konstruera ett bedömningsstöd i grundskolan som kan visa en indikation på att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som senare ska uppnås. För elever med intellektuell funktionsnedsättning bör en sådan indikation kunna visas även i andra situationer än enbart genom användning av ett nationellt bedömningsstöd i grundskolan. Hur detta ska regleras i skollagen behöver därför ses över för att säkerställa att syftet med förslaget uppnås och att elevperspektivet beaktas.

Avsnitt 8.5.2 Stöd till huvudmän vid implementering

Skolverket tillstyrker detta förslag, men innehållet i implementeringsinsatserna kommer att påverkas av det som Skolverket föreslår under punkterna 8.5.1 och 8.5.3. I implementeringen av garantin i grundskolan blir en central del att visa hur arbetet med bedömningsstöd också kan bidra till att utveckla själva undervisningen. Det är också viktigt att implementeringen ger lärare stöd i vad ämnesspecifika extra anpassningar och särskilt stöd konkret kan innebära i skolformen.

Avsnitt 8.5.3 Översyn över de obligatoriska bedömningsstöden i årskurs 1

Skolverket instämmer i att bedömningsstödet bör ses över. I Skolverkets uppföljning från 2019 av de befintliga bedömningsstöden för grundskolan framgår att en majoritet av lärarna i grundskolan anser att bedömningsstöden i låg utsträckning eller inte alls bidrar till att identifiera elever i behov av extra anpassningar respektive särskilt stöd.

Två begrepp, *indikera* och *befara*, är centrala i garantin för tidiga stödinsatser för grundskola, specialskola och sameskola (3 kap. 4 § skollagen). Begreppet *indikera* syftar på en tveksamhet om eleven kommer att nå senare kunskapskrav. Ett nationellt bedömningsmaterial kan ge en sådan indikation. Begreppet *indikera*

ingår inte idag i det befintliga bedömningsstödet i årskurs 1 i grundsärskolan. Däremot ingår begreppet befara som har en vidare innebörd. Hur dessa begrepp ska hanteras i grundsärskolan måste övervägas vidare, särskilt begreppet indikera. Ur bedömningsperspektiv finns särskilda svårigheter i att identifiera exakta nivåer i årskurs 1 i grundsärskolan.

Avsnitt 8.6.1 Stöd för bedömning i ämnen och ämnesområden

Skolverket tillstyrker förslaget och ser i linje med betänkandet att utbildningsinsatser om bedömning i ämnen och ämnesområden i grundsärskolan behövs. Skolverket vill dock poängtera att skolors organisation, exempelvis genom att tid avsätts, för de utbildningsinsatser som erbjuds, är avgörande för att insatserna ska ge effekt.

Avsnitt 8.6.2 Didaktiskt inriktad kompetensutveckling

Skolverket tillstyrker förslaget att utveckla kompetensutvecklingsinsatser. Däremot ser myndigheten att en revidering av befintligt material, i syfte att inspirera till en mer konkret och multimodal undervisning, är minst lika effektivt som att skapa nytt. Även andra insatser, utöver specifika moduler, kan vara nödvändiga för att genomförandet av kompetensutvecklingsinsatser ska ha ett lyckat utfall. För lärargrupper som i regel saknar utbildning i grundläggande läs- och skrivutveckling och matematik, anser Skolverket att moduler inte är tillräckliga för att tillgodose behovet och att utbildning inom exempelvis Lärarlyftet kan vara mer lämpligt.

Avsnitt 8.6.5 Kompetensutveckling för elevassistenter

Skolverket tillstyrker utredningens förslag och vill lyfta fram vikten av att hela skolans personal är välutbildad och har hög kompetens för att möta skolans uppdrag. Skolverket vill dock lämna följande kommentarer.

Förslaget innehåller tre områden för kompetensutveckling: skolans styrdokument, hur funktionsnedsättning kan påverka elevers lärande samt elevassistentens roll.

När det gäller de två första områdena erbjuder Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten redan idag information och stöd. Skolverkets kompetensutvecklingsinsatser kan därför med fördel omfatta all skolpersonal för ett gemensamt kollegialt lärande där elevassistenter inkluderas. Myndigheten vill på så sätt stödja skolans gemensamma uppdrag att främja elevernas lärande och välbefinnande där ledning, stimulans och stöd samt trygghet och studiero är viktiga delar.

När det gäller det tredje området så vill myndigheten lyfta att elevassistent inte är ett nationellt definierat uppdrag och, som utredningen beskriver, saknas formella utbildningskrav. Uppdraget definieras idag utifrån en lokal kontext vilket

huvudman och rektor ansvarar för. Detta innebär att utformningen av uppdraget kan, och bör, variera. Skolverket delar utredningens bedömning att det finns behov av att närmare studera den funktion som elevassistenter har i den svenska skolan. Nationella kompetensutvecklingsinsatser för elevassistenter som syftar till att stärka skolors och huvudmäns möjligheter att organisera arbetet med elever i behov av stöd på ett relevant sätt, bör bygga på en kartläggning och analys av hur elevassistentrollen definieras och avgränsas.

Avsnitt 9.4.1 Ny timplan i ämnen

Skolverket tillstyrker förslaget under förutsättning att regeringen tar beslut om att fördela undervisningstid i grundskolan i enlighet med Skolverkets förslag i Redovisning av uppdrag om översyn av timplanen för grundskolan och motsvarande skolformer.⁹

Avsnitt 9.4.2 Möjlighet att läsa modernt språk i grundsärskolan

Skolverket tillstyrker förslaget med reservation för det förtydligande som beskrivs nedan. I enlighet med betänkandet ser myndigheten att det bör finnas en möjlighet för elever i grundsärskolan att läsa ett modernt språk. Förslaget ligger i linje med Skolverkets förslag till översyn av timplanen för grundskolan och motsvarande skolformer. Det är rimligt att elever som har en önskan att läsa moderna språk kan göra det inom ramen för skolans val eller inom den fördelningsbara undervisningstiden enligt förslaget. Skolverket vänder sig dock mot uttrycket ”ett modernt språk som språkval”, som finns i förslaget. Termen språkval används för att beteckna den obligatoriska tid för språkstudier som finns avsatt i timplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan. Det är därför rimligt att denna term inte används i detta sammanhang.

Avsnitt 9.4.3 Utökad undervisningstid i ämnesområden

Skolverket tillstyrker förslaget och stödjer utökning av tiden för ämnesområden som en följd av utökningen av tid för ämnet matematik i grundsärskolan och motsvarande skolformer. Myndigheten ser därför inte betänkandets förslag som ett alternativ till Skolverkets förslag till översyn av timplanen för grundskolan och motsvarande skolformer, utan som en utveckling av detta.

Avsnitt 9.5.2 Reducerad undervisningstid blir ny stödform på individuella program i gymnasiesärskolan

Skolverket avstyrker förslaget och instämmer i utredningens bedömning att det finns risker med att införa reducerad undervisningstid som en stödåtgärd i

⁹ U2020/00527/S, Skolverkets diarienummer 6.1.1 – 2020:495. Utredningens återgivning av Skolverkets förslag till timplaner för grundskolan och specialskolan överensstämmer inte helt med Skolverkets slutliga redovisning.

gymnasieförordningen. Till skillnad från utredningen menar dock myndigheten att riskerna är så stora att det finns skäl att inte genomföra förslaget. Det finns en risk att reducerad undervisningstid blir en åtgärd som inte enbart används när alla andra former av särskilt stöd prövats och bedömts otillräckliga. Det kan finnas ekonomiska och organisatoriska incitament för att reducera undervisningstiden istället för att ge eleven andra former av särskilt stöd. Målgruppen för gymnasiesärskolans individuella program är elever med måttlig till grav utvecklingsstörning. Det är en resurskrävande elevgrupp som bland annat kräver hög personaltäthet. De elever som har de mest omfattande behoven riskerar genom förslaget att få begränsad tillgång till utbildning och en stimulerande miljö för lärande och utveckling.

Det finns även andra skäl för att inte genomföra förslaget. Reducerad undervisningstid skulle vara ett helt nytt inslag i skolans författningar. Elever i gymnasiesärskolan, liksom i gymnasieskolan, tillförsäkras enligt bestämmelserna i skollagen en minsta garanterad undervisningstid. Om reducerat program blir aktuellt har eleven fortfarande rätt till sin garanterade undervisningstid. De elever som kan komma att omfattas av förslaget om reducerad undervisningstid skulle däremot inte längre tillförsäkras den minsta garanterade undervisningstiden. Därutöver har myndigheten svårt att se hur åtgärden reducerad undervisningstid går ihop med det krav som samtidigt finns att eleven ska få möta hela det centrala innehållet i samtliga sex ämnesområden som ingår i ett individuellt program inom gymnasiesärskolan.

Det bör kommenteras att Skolverket tidigare har hemställt om möjligheten att reducera undervisningstiden på individuella program i gymnasiesärskolan, vilket också konstateras i betänkandet. Sedan hemställan skickades 2014 har Skolverket dock ändrat sin uppfattning, vilket framgick redan i gymnasieutredningens betänkande (SOU 2016:77).

I enlighet med Skolverkets ändrade hållning avstyrker myndigheten således förslaget om reducerad undervisningstid som en stödåtgärd i gymnasiesärskolan. Om förslaget ändå genomförs vill myndigheten understryka vikten av att reglera hur stor andel av elevens undervisningstid som får reduceras. Behovet av en gräns för hur mycket en elevs undervisningstid på ett individuellt program i gymnasiesärskolan får minskas konstateras också av utredningen. Utredningens bedömning är att Skolverket bör ges i uppdrag att ta fram stöd för tillämpningen som tydliggör under vilka förutsättningar reducerad undervisningstid får användas som särskilt stöd. Skolverket anser att det är otillräckligt att enbart ta fram stöd för tillämpningen. Myndigheten bedömer istället att en gräns för hur mycket tid som får reduceras bör regleras i lag eller förordning.

Avsnitt 9.6.2 Skolformer byter namn till anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola

Skolverket tillstyrker förslaget om att ersätta befintliga benämningar på skolformerna grundskola och gymnasieskola. Myndigheten har dock betänkligheter avseende de namn som utredningen föreslår ska ersätta befintliga namn eftersom det finns uppenbara nackdelar med de föreslagna namnen. Förledet ”anpassad” är problematiskt enligt myndighetens bedömning. Alla skolformer ska enligt reglerna anpassas utifrån den enskilda elevens förutsättningar och behov. Detta är således inte något som särskiljer just grundskola och gymnasieskola varför benämningarna kan riskera att leda till missförstånd. Därutöver finns en risk att förledet ”anpassad” blandas ihop med skrivningar i författningarna som innehåller detta begrepp i någon form, exempelvis ”extra anpassningar”, ”anpassad studiegång” etc.

Vidare föreslår utredningen att vissa begrepp i gymnasial utbildning ändras som en konsekvens av namnändringen. Gymnasiearbete föreslås till exempel ersätta gymnasiesärskolearbete och gymnasiegemensamt ämne föreslås ersätta gymnasiesärskolegemensamt ämne. Skolverket bedömer att det vore olyckligt att ha identiska begrepp som, beroende på skolform, refererar till olika företeelser eller olika innehåll eftersom det finns en risk för sammanblandning.

Skolverket bedömer mot bakgrund av ovanstående att frågan behöver utredas vidare och att andra namn för skolformerna bör övervägas. Om de föreslagna namnändringarna ändå genomförs bedömer myndigheten att vissa av de konsekvensändringar som föreslås avseende begrepp i gymnasial utbildning bör omprövas. I de fall begreppen avser olika företeelser, eller olika innehåll, bör andra begrepp formuleras som är unika i syfte att undvika sammanblandning.

När det gäller komvux som särskild utbildning på grundläggande respektive gymnasial nivå är även själva namnbytet problematiskt. Benämningen på komvux som särskild utbildning på grundläggande respektive gymnasial nivå har nyligen ändrats. Skolverket menar att det kan ifrågasättas om det är klokt att åter byta namn efter så kort tid.

När det gäller den del av komvux som betecknas särskild utbildning på grundläggande nivå och som motsvarar den utbildning som ges inom nuvarande träningskolan bedömer myndigheten att ett eget särskiljande namn enligt utredningens förslag är överflödigt. Det finns inte något behov av att skilja ut denna nivå som endast innehåller tre ämnesområden. Det bör också påpekas att många elever läser en kombination av ämnesområden och ämnen. Det namn som utredningen föreslår för denna del är också mycket långt och det är därför tveksamt i vilken utsträckning det kommer att användas. Behöver just denna nivå särskiljas är det tillräckligt att använda begreppet ämnesområden för att tydliggöra vilken utbildning som avses.

Avsnitt 10.3 Förslag om överklagande av beslut att inte flyttas till högre årskurs eller gå om en årskurs

Skolverket tillstyrker förslaget då det stärker elevernas rättssäkerhet i en fråga som kan få långtgående konsekvenser för dem. Skolverket anser vidare att det är lämpligt med en sammanslagning av två bestämmelser med två olika begrepp.

Avsnitt 11.3 Det befintliga regelverket om könsuppdelad undervisning är tillräckligt

Skolverket avstyrker förslaget och delar inte utredningens bedömning att det befintliga regelverket i form av bestämmelser i läroplaner och diskrimineringslagen är tillräckligt. Skolverket anser att regelverket behöver ses över, eftersom det enligt myndighetens bedömning är otydligt och svårtillämpat.¹⁰

Utifrån det befintliga regelverket och regeringens uttalanden i frågan bedömer myndigheten att en sådan översyn bör utgå från att barn och elever i skolväsendet som huvudregel inte ska vara uppdelade efter kön i utbildningen. Det kan dock förtydligas under vilka omständigheter uppdelning efter kön kan ske tillfälligt och under särskilda förutsättningar. Vidare bör det framgå att det klargörs hur en sådan uppdelning kan förenas med diskrimineringslagens förbud mot diskriminering som har samband med kön och könsöverskridande uttryck inom skollagsreglerad verksamhet.

I sammanhanget vill Skolverket betona att enligt Diskrimineringsombudsmannens (DO) praxis är utrymmet att dela upp elever efter kön i delar av ett ämne mycket begränsat.¹¹ Könsuppdelad undervisning riskerar att strida mot diskrimineringslagen och leda till diskriminering som har samband med kön och könsöverskridande identitet eller uttryck. Enligt DO:s praxis har en skola typiskt inte någon möjlighet att förhindra att elever upplever en regelmässig uppdelning efter kön som negativ eller kränkande. Enligt Skolverkets uppfattning är det svårförenligt att en skola å ena sidan typiskt sett inte har någon möjlighet att förhindra att elever upplever en regelmässig uppdelning efter kön som negativ eller kränkande, och att det å andra sidan ska vara möjligt med uppdelning efter kön om den sker tillfälligt och under särskilda förutsättningar. Det senare anges i förarbetena till skollagen.¹² I sammanhanget är det viktigt att beakta att lag (i detta fall diskrimineringslagen) har företrädare framför förarbeten (i detta fall till skollagen).

Sammanfattningsvis har Skolverket svårt att se hur en skola utifrån det befintliga regelverket tillfälligt och under särskilda förutsättningar ska kunna dela upp

¹⁰ I sammanhanget vill Skolverket också hänvisa till myndighetens yttrande i relevanta delar över promemorian *Idrottsutbildningar i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan* (2020-07-17 U2020/04134/GV), dnr 2020:1115.

¹¹ DO:s beslut 2017-07-07 i ärende GRA 2017/56, DO:s beslut 2018-06-07 i ärende GRA 2017/86 och DO:s beslut 2018-10-04 i ärende GRA 2017/162.

¹² Prop. 2009/10:165 sidan 341.

elever efter kön, utan att det samtidigt finns en stor risk för diskriminering som har samband med kön eller könsöverskridande identitet eller uttryck.

Skolverket instämmer inte heller i utredningens förslag att Skolverket möjligtvis, i upplysningssyfte, bör överväga om det kan finnas ett behov av ytterligare förtydligande i läroplanerna om under vilka omständigheter uppdelning av eleverna efter kön i undervisningen och utbildningen i övrigt får förekomma. Skälet är att svårigheterna med uppdelning efter kön uppstår i relation till diskrimineringslagen. Lag (i detta fall diskrimineringslagen) har företrädare framför förordning (i detta fall läroplanerna). Svårigheterna kan därför inte övervinnas genom förordningsändringar, varken i upplysningssyfte eller annat syfte.

Avsnitt 12.1 Bedömning av förslagets betydelse för sekretess- och dataskyddslagstiftningen

Skolverket instämmer i utredningens bedömning men vill framhålla att skolhuvudmännen idag rapporterar uppgifterna till Statistiska centralbyrån, som samlar in uppgifterna på Skolverkets uppdrag. Uppgifterna omfattas även av statistiksekretessen hos Skolverket.

Avsnitt 13.1 Förslag till ikraftträdande

Skolverket avstyrker förslag om ikraftträdande den 1 juli 2022 när det gäller ändringar av namn på grundsärskolan, gymnasiesärskolan och komvux som särskild utbildning på grundläggande respektive gymnasial nivå och föreslår ett senare ikraftträdande. Skolverkets arbete kommer att beröra uppemot hundra föreskrifter. Mot bakgrund av att Skolverket bedömer att andra namn på skolformerna och komvux som särskild utbildning bör övervägas innebär ett senare ikraftträdande också att det skapas utrymme att utreda alternativa namn. Ett senare ikraftträdande skulle dessutom ge mer tid för att förbereda kommunikations- och implementeringsinsatser samt andra nödvändiga ändringar av stödmaterial, allmänna råd med kommentarer, databaser och IT-system m.m.

Skolverket tillstyrker övriga förslag om ikraftträdande.

Avsnitt 14 Konsekvenser

Ekonomiska konsekvenser för staten

Kunskaps sammanställningar elevhälsa och stöd

Skolverket bedömer att konsekvensanalysen tillför ny information som inte helt överensstämmer med vad som tas upp under förslaget. Se formuleringar om fortlöpande arbete, som här begränsas till 2022 - 2023.

Eftersom det är otydligt och otillräckligt underbyggt hur omfattande arbetet blir kan myndigheten inte ta ställning till rimligheten i kostnadsuppskattningen. 1,5 miljoner per år motsvarar ungefärligen enbart den externa kostnaden för

framtagande av två kunskapsöversikter i formatet Forskning för skolan. Då tillkommer alla interna kostnader.

Utifrån den komplexitet som uppdraget innebär behöver resurstilldelningen och påverkan på angränsande verksamhet noggrant ses över. Konsekvenser för Skolverkets övriga verksamhet med att sammanställa och sprida resultat från forskning och beprövad erfarenhet kan påverkas av detta uppdrag, utifrån de aspekter som lyfts vad gäller synen på vad som ska sammanställas och varför.

I konsekvensanalysen används termen ”kunskapsöversikter”. Skolverket har sedan många år använt denna term för ett specifikt format av sammanställningar. Det är därför att föredra att detta uppdrag benämns ”kunskapssammanställningar” så som det görs i huvudtexten. Eventuellt handlar det bara om en felskrivning, men det aktualiserar vikten av att tydligt specificera vad detta uppdrag handlar om som särskiljer det från de sammanställningar som Skolverket redan gör.

Garanti för tidiga stödinsatser i grundsärskolan

I linje med betänkandet ser Skolverket att nya bedömningsstöd kan behöva tas fram om en garanti för tidiga stödinsatser införs i grundsärskolan. Däremot stämmer inte de ekonomiska konsekvenserna för staten som utredningen anger. Att ta fram ett helt nytt bedömningsstöd tar ungefär två år och kostar tre miljoner kronor, i ett ämne och i en årskurs. Att revidera de befintliga bedömningsstöden som finns i årskurs 1 utifrån utredningens förslag kräver omfattande arbete som gränsar till nykonstruktion. För dessa bedömningsstöden bedömer Skolverket en kostnad om 1,5 miljoner kronor per bedömningsstöd. När det gäller att ta fram ett nytt bedömningsstöd i årskurs 3 för de elever som i specialsolan följer en annan kursplan i svenska ser Skolverket möjligheter att bedömningsstöd för denna målgrupp istället tillhandahålls genom användning av befintliga material i tillämpliga delar. För detta fåtal elever, som är döva eller har en hörselnedsättning i kombination med intellektuell funktionsnedsättning och följer en annan kursplan i svenska, saknas motsvarande bedömningsstöd i årskurs 1 idag och förslag därom saknas också i utredningen.

Sammantaget anser Skolverket att formerna för hur en garanti för tidiga stödinsatser ska regleras i skollagen behöver ses över för att säkerställa att syftet med förslaget uppnås och att elevperspektivet beaktas. Om det därefter föreslås att enbart revidera bedömningsstöd i årskurs 1 bedöms kostnaden bli tre miljoner kronor. Om det föreslås att både revidera bedömningsstöd i årskurs 1 och att ta fram nya bedömningsstöden i årskurs 3 beräknas den totala kostnaden bli nio miljoner kronor.

Finansiering

Av kapitlet framgår hur de olika satsningar som utredningen föreslår ska finansieras, vilket i huvudsak handlar om att flytta medel mellan olika statsbidrag.

När det gäller hur utredningen väljer att finansiera de föreslagna satsningarna avstår Skolverket från att ta ställning då prioritering av medel till olika satsningar och reformer i första hand är en fråga för riksdag och regering. Ett av problemen är att en annan utredning, Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3) också föreslår finansiering av en del av sina satsningar med samma medel som denna utredning. Om båda utredningarnas förslag skulle genomföras är inte de anslagna medlen tillräckliga.

Konsekvenser ur ett barnrätts- och funktionshinderperspektiv

Skolverket håller med utredningen om att elevhälsouppdraget behöver förtydligas. Myndigheten ser att utredningen ger tre förslag på hur tillgången till elevhälsan kan förbättras.

Myndigheten anser att kombinationen av en tydligare reglering (7.7.2) och obligatorisk redovisning av tillgång till personal inom elevhälsan (7.6) ger ett ökat fokus för huvudmän och rektorer att utgå från elevernas och skolans behov vid sin styrning, organisering och uppföljning av elevhälsan. På så sätt ökar möjligheterna till en mer likvärdig skola för alla elever, med eller utan funktionsnedsättning. Utredningens förslag om en numerär reglering av en acceptabel lägstanivå för tillgång till elevhälsan (7.7.3) ser Skolverket som en mer riskabel väg. Skolverket ser dock att den lägsta nivå som föreslås ej tar hänsyn till elevers eller skolors behov och kan på så sätt riskera att bli kontraproduktiv då den kan tolkas som ett tak. Det kan innebära att elevers behov inte tillgodoses vilket ger en mindre likvärdig skola.

På Skolverkets vägnar

Peter Fredriksson
Generaldirektör

Elisabeth Lindén
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har även chefsjuristen Eva Westberg, avdelningschefen Kjell Hedwall, enhetschefen Ulrica Dahlén och undervisningsrådet Lydia Folke deltagit.